

1.1 Een afspraak maken

Het gesprek – deel 1

**Meneer Bashir gaat naar de huisarts. Hij praat met de assistente.
Komt meneer Bashir voor de eerste keer?**

Assistente: Goedemorgen.
Meneer Bashir: Goedemorgen.
Assistente: Heeft u een afspraak?
Meneer Bashir: Eh ... nee, ik wil een afspraak maken.
Assistente: Komt u hier voor de eerste keer?
Meneer Bashir: Ja.
Assistente: Dan moet ik u even een paar dingen vragen.
Meneer Bashir: Ja...
Assistente: Wat is uw naam?
Meneer Bashir: Bashir, Hassan Bashir
Assistente: Bashir is uw achternaam?
Meneer Bashir: Ja. En Hassan is mijn voornaam.
Assistente: En wanneer bent u geboren?
Meneer Bashir: 16 oktober 1955.
Assistente: En waar bent u geboren?
Meneer Bashir: In Mogadishu.
Assistente: Dat is in Somalië?
Meneer Bashir: Ja, dat is in Somalia.
Assistente: En wat is uw adres?
Meneer Bashir: Merelstraat 9, tweehoog.

De vraag was: *Komt meneer Bashir voor de eerste keer?*

Het antwoord is: *Ja. Hij komt voor de eerste keer.*

Het gesprek – deel 2

Meneer Bashir praat verder met de assistente. Is meneer Bashir verzekerd?

Assistente: En wat is uw telefoonnummer?
Meneer Bashir: 8877361.
Assistente: 8877361... En bent u verzekerd?
Meneer Bashir: Ja zeker.
Assistente: Waar bent u verzekerd?
Meneer Bashir: Bij de Gouden Ster.
Assistente: Mag ik uw pasje even?
Meneer Bashir: Alstublieft.
Assistente: Dank u wel!
En dan nu de afspraak. Even kijken. Morgen. Om negen uur?
Meneer Bashir: Kan het niet vandaag?
Assistente: Nee vandaag kan niet.
Meneer Bashir: Goed, dan morgen.
Assistente: Morgen om negen uur.
Meneer Bashir: Oké. Tot morgen.
Assistente: Tot morgen!

De vraag was: *Is meneer Bashir verzekerd?*
Het antwoord is: *Ja. Hij is verzekerd.*

1.2 De wachtkamer

Het gesprek – deel 1

**Meneer Bashir gaat naar de huisarts. Hij zit in de wachtkamer.
Hoe laat heeft meneer Bashir een afspraak?**

Bashir: Goeiemorgen. Wie is de laatste?
Vrouw: Ik!
Bashir: O, dan ben ik na u.
Vrouw: Hoe laat hebt u een afspraak?
Bashir: Om negen uur.
Vrouw: O, ja. Ik ben zo al aan de beurt...
Wat een weer, hè meneer...
Bashir: Ja, zeg dat wel...
Vrouw: Huu! Die kou en dan ook nog die regen... daar wordt een
mens toch ziek van...
Bashir: Ja...
Vrouw: Hè, hè. Dat hoesten. Nu heb ik ook nog koorts... ja ja ... Ik
denk: nu moet de dokter maar eens komen. Ik bel de
assistente, maar nee hoor. De dokter komt niet thuis bij
mij. Nee! Ik moet maar op het spreekuur komen, zegt de
assistente.
Bashir: Ja...

De vraag was: *Hoe laat heeft meneer Bashir een afspraak?*

**Het antwoord is: *Om negen uur. Meneer Bashir heeft een afspraak om
negen uur.***

Het gesprek – deel 2

Het gesprek in de wachtkamer gaat verder. Komt de dokter op huisbezoek?

Vrouw: Ik ben ziek en de dokter komt niet op huisbezoek.
Vindt u dat niet gek?

Bashir: Ja...

Vrouw: Ja, hè.

Bashir: Hm hm...

Vrouw: Ach meneer, weet u, ik ben bang dat het wat ergs is...

Bashir: Ach... het valt toch wel mee...

Vrouw: Ja, dat zegt mijn man ook altijd...

Huisarts: Mevrouw Van Zon!

Vrouw: O, ik ben al aan de beurt! Dag meneer!

Bashir: Dag, het beste!

De vraag was: *Komt de dokter op huisbezoek?*
Het antwoord is: *Nee. De dokter komt niet op huisbezoek.*

1.3 De huisarts

Het gesprek – deel 1

**Meneer Bashir heeft pijn. Hij gaat naar de huisarts.
Waar heeft meneer Bashir pijn?**

Huisarts: Goeiemorgen. U komt voor de eerste keer, hè?

Bashir: Ja.

Huisarts: Welkom. Gaat u zitten. Zeg het maar.

Bashir: Ik heb pijn in mijn knie.

Huisarts: U heeft pijn in uw knie.

Hoe lang heeft u pijn?

Bashir: Eh... even kijken, drie ... vier weken.

Huisarts: Drie... vier weken. Laat uw knie maar even zien.

Ja, ik zie het.

Bashir: Wat ziet u?

Huisarts: Hij is een beetje dik, hè.

Bashir: Ja, hij is wel een beetje dik.

Huisarts: Ga eens staan.

Ja, ga maar goed recht staan.

Goed zo. Buig de knie nu eens.

Bashir: Wat?

Huisarts: Ga een beetje naar beneden, met uw benen.

Zo ja, dan buigt u de knieën...

De vraag was: *Waar heeft meneer Bashir pijn?*

Het antwoord is: *Meneer Bashir heeft last van zijn knie.*

Het gesprek – deel 2

Het gesprek bij de huisarts gaat verder. De dokter kijkt naar de knie.
Doet de knie pijn?

Bashir: Au!
Huisarts: Doet dat pijn?
Bashir: Ja! Dat doet pijn!
Huisarts: Ik weet het al...
Bashir: Wat weet u al?
Huisarts: Wat er is.
Bashir: Wat is er dan?
Huisarts: Het is niet erg.
Bashir: Niet erg?
Huisarts: Nee. Het valt wel mee. Maar u moet gymnastiek doen.
Bashir: Gymnastiek?
Huisarts: Ja, gymnastiek. Bij de fysiotherapeut.
Bashir: De fysio... wát?
Huisarts: De fysiotherapeut. Die helpt als je pijn hebt in je knie. Of in je rug, of in je handen of je voeten. Ik schrijf even een briefje. Kijk hier het telefoonnummer. Dan kunt u bellen voor een afspraak.
Bashir: Even kijken: 12 13 15 89. Dat kan ik bellen voor een afspraak?
Huisarts: Ja.
Bashir: Bedankt. Tot ziens!
Huisarts: Tot ziens, het beste, hè.

De vraag was: *Doet de knie pijn?*
Het antwoord is: *Ja. De knie doet pijn.*

1.4 De fysiotherapeut

Het gesprek – deel 1

Meneer Bashir heeft last van zijn knie. Van zijn huisarts heeft hij een briefje voor de fysiotherapeut. Hij belt het nummer van de fysiotherapeut.

Voor welke dag maakt meneer Bashir een afspraak?

Fysiotherapeut: Met fysiotherapie Vogelbuurt.
Meneer Bashir: Met Bashir. Ik wil graag een afspraak maken.
Fysiotherapeut: U heeft een verwijzing van de huisarts?
Meneer Bashir: Ja, ik heb een briefje.
Fysiotherapeut: Even kijken in de agenda... Donderdag?
Meneer Bashir: Eh... kan het ook vrijdag?
Fysiotherapeut: Vrijdag, ja dat kan ook. Om acht uur?
Meneer Bashir: Eh... kan het ook later?
Fysiotherapeut: Ja hoor, dat kan. Om half twaalf?
Meneer Bashir: Oké.
Fysiotherapeut: Vrijdag om half twaalf dus.
Meneer Bashir: Ja.
Fysiotherapeut: U moet een paar dingen meenemen: een handdoek...
Meneer Bashir: Een handdoek?
Fysiotherapeut: Ja een handdoek.
Daar ligt u op als we oefeningen doen.
Waar heeft u last van?
Meneer Bashir: Wat zegt u?
Fysiotherapeut: Waar heeft u last van?
Heeft u last van uw rug of uw armen?
Meneer Bashir: Van mijn knie, ik heb last van mijn knie.

De vraag was: *Voor welke dag maakt meneer Bashir een afspraak?*

Het antwoord is: *Vrijdag.*

Het gesprek – deel 2

De fysiotherapeut en meneer Bashir praten verder. Is meneer Bashir verzekerd?

- Fysiotherapeut: U heeft last van uw knie, dan gaan we oefeningen doen voor uw knie.
Op een handdoek.
- Meneer Bashir: Oké, ik neem een handdoek mee.
- Fysiotherapeut: Ja. En u bent verzekerd?
- Meneer Bashir: Ja.
- Fysiotherapeut: Neemt u dan ook het kaartje van de verzekering mee?
- Meneer Bashir: Oké. Ik neem dus mee: een handdoek en het pasje van de verzekering.
- Fysiotherapeut: En het briefje van de huisarts. Dat moet u ook meenemen.
- Meneer Bashir: Oké: een handdoek, het pasje van de verzekering en het briefje van de huisarts.
- Fysiotherapeut: Ja. En uw naam is
- Meneer Bashir: Bashir.
- Fysiotherapeut: Oké, meneer Bashir, we zien elkaar vrijdag om half twaalf.
- Meneer Bashir: Tot dan, prettige dag verder.
- Fysiotherapeut: Hetzelfde!

De vraag was: *Is meneer Bashir verzekerd?*

Het antwoord: *Ja. Hij is verzekerd.*

1.5 De tandarts

Het gesprek – deel 1

Meneer Bashir gaat naar de tandarts. Hij komt voor controle.

De tandarts gaat kijken of alles goed is.

Is alles goed met de tanden en kiezen van meneer Bashir?

Tandarts: Hallo, kom verder. U komt voor controle, hè?

Bashir: Ja...

Tandarts: Gaat u maar liggen.

Bashir: Liggen?

Tandarts: Ja in de stoel. In die mooie grote stoel.

U bent toch niet bang, hè?

Bashir: Nee hoor.

Tandarts: Hoeft ook niet hoor, het doet geen pijn.

Doet u uw mond maar open.

Heeft u ergens last van?

Bashir: Ja, soms heb ik een beetje kiespijn.

Tandarts: Waar?

Bashir: Hieronder, rechtsonder.

Tandarts: Eens kijken. Rechtsonder. De grote kies achter.

O ja. Ik zie het al. Een gaatje!

Nou ga ik even de andere tanden en kiezen kijken: onder

voor, linksonder, linksboven, boven voor ... En

rechtsboven.

Bashir: Is de rest goed?

Tandarts: Ja hoor, prima.

De vraag was: *Is alles goed met de tanden en kiezen van meneer Bashir?*

Het antwoord is: *Niet helemaal. Hij heeft een gaatje. Maar de rest is goed.*

Het gesprek – deel 2

De tandarts gaat verder. Wat doet de tandarts? Luister goed.

- Tandarts: Zo nu nog even een beetje tandsteen verwijderen...
- Bashir: Wabbbbbbb?
- Tandarts: Tandsteen verwijderen, dat is: de tanden schoonmaken.
Zo. Klaar. Spoelt u maar...
Wel goed poetsen, hè en flossen.
- Bashir: Flossen?
- Tandarts: Ja flossen. Schoonmaken tussen de tanden.
Dat doe je met draad, met tanddraad.
Kijk, hier heb ik zo'n draad...
Die doet u tussen uw tanden en kiezen. Ik doe het even...
zo ik doe de draad tussen uw kiezen, en dan ga ik van
beneden naar boven, en van boven naar beneden.
- Bashir: O ja.
- Tandarts: Nou, de rest is goed.
- Bashir: En het gaatje?
- Tandarts: Ja dat gaatje. Dat ga ik vullen.
Daarvoor maken we een nieuwe afspraak....
Even kijken in de agenda.... of ik nog een gaatje heb....
- Bashir: Een gaatje??? Heeft u ook een gaatje?
- Tandarts: Ja, in mijn agenda! Het zit zo vol!
Ja! ik zie een gaatje: over drie weken, 15 december om
half vijf. Kunt u dan?
- Bashir: Wat voor dag is dat?
- Tandarts: Een vrijdag.
- Bashir: Ja dan kan ik.
- Tandarts: Oké. Wacht, ik geef u een afspraakkaartje.

De vraag was: *Wat doet de tandarts?*

Het antwoord: *Tandsteen verwijderen, de tanden schoonmaken.*

2.1 Werk vragen

Het gesprek – deel 1

Maria zoekt werk. Ze gaat naar Cactus, een grote kledingzaak. Maria loopt naar binnen.

Praat Maria met de manager?

Maria: Goedemiddag
Verkoper: Hallo.
Maria: Kan ik je wat vragen?
Verkoper: Ja, natuurlijk
Maria: Hebben jullie nog verkoopsters nodig?
Verkoper: Ja, ik denk het wel.... Het is nogal druk hier, weet je.
Maria: O!
Verkoper: En we zijn met weinig. Ja.
Dus we hebben echt mensen nodig!
Maria: Mooi. Kun je hier ook parttime werken?
Verkoper: Ja, de meesten werken parttime.
Maria: En... is het leuk om hier te werken?
Verkoper: O, best. Leuke collega's, mooie kleren. Maar zoals ik al zei, het is wel vaak heel druk.
Maria: Dus je denkt dat ik hier wel een baantje kan krijgen?
Verkoper: Ja, ik denk het wel.
Maar ik ben Verkoper, dus ik weet het niet.
Maria: O. Wie weet het wel? Ik bedoel: wie kan ik het vragen?

De vraag was: *Praat Maria met de manager?*

Het antwoord is: *Nee, Maria praat niet met de manager.*

Het gesprek – deel 2

De verkoper en Maria praten verder. Is de manager in de winkel?

Verkoper: De manager. Maar die is er nu niet...
Maria: Wanneer is die er wel?
Verkoper: Eh... ik weet het niet ... ik dacht vanmiddag...
Maria: Vanmiddag, hoe laat?
Verkoper: Ik weet het niet... ik zal het even voor je vragen...
Hé, Samira, luister eens.
Samira: Ja?
Verkoper: Wanneer is Efua er weer?
Samira: Vanmiddag
Verkoper: Weet je ook hoe laat?
Samira: Ik dacht om half drie. Ja, dan zou ze er zijn.
Verkoper: Je hoort het: om half drie.
Maria: Oké dan kom ik om half drie. En ze heet Efua, hè.
Bedankt hoor!
Verkoper: Succes en misschien tot ziens.

De vraag was: *Is de manager in de winkel?*

Het antwoord is: *Nee. De manager is niet in de winkel.*

2.2 Praten en bellen over een baan

Het gesprek – deel 1

Maria wil graag werken bij Cactus, een kledingzaak. Ze wil met Efua, de manager praten. Maria loopt naar binnen.

Waar is Efua?

Maria: Goeiemiddag.
Verkoopster: Hallo
Maria: Ik ben op zoek naar Efua. Kun je me vertellen waar ze is?
Verkoopster: Efua? Even kijken... Ja, daar staat ze, daar bij de kassa, het meisje met dat rode jasje. Zie je?
Maria: Ja. Bedankt.
Maria: Goeiemiddag ik wou u wat vragen...
Efua: Ja?

Maria: Ik wou vragen... hebben jullie nog mensen nodig?
Efua: Ja, jazeker. We zoeken nog verkoopmedewerkers ...
Maria: O! Ik zal me even voorstellen. Ik ben Maria: Nyarko.
Efua: Je wilt hier komen werken, begrijp ik?
Maria: Ja! Denk je dat dat mogelijk is?
Efua: Ja, ik denk het wel. Want we hebben echt mensen nodig.
Maria: O!
Efua: Maar ik ga daar niet meer over...
Maria: Hè? Maar ik hoorde dat...
Efua: Ja ja, ik ben wel de manager, maar ik krijg ander werk, een ander baantje.

Maria: O...
Efua: Iemand anders neemt het over. Ghalid.
Hij wordt de nieuwe manager.
Ik denk dat je het beste met hem kunt praten...
Wacht... Ik geef je zijn mobiele nummer.
Dan kun je met hem een afspraak maken...

Maria: Da's goed.
Efua: Heb je een papiertje?
Maria: Ja.

Efua: Dat is 06- 818723945.
Maria: 06- 818723945. En hij heet?
Efua: Ghalid. Ghalid Arkun.
Maria: Oké. Ik ga hem bellen.
Efua: Succes, hè

De vraag was: *Praat Maria met de manager?*
Het antwoord is: *Nee, Maria praat niet met de manager.*

Het gesprek – deel 2

Even later belt Maria het nummer.

Praat Maria nu met de manager?

- Ghalid: Hallo.
- Maria: Eh... spreek ik met Ghalid Arkun?
- Ghalid: Ja.
- Maria: Met Maria Nyarko.
Ik heb uw nummer van Efuā, van Cactus, de kledingzaak. U bent de nieuwe manager. Klopt dat?
- Ghalid: Ja, dat klopt, ik ga volgende week beginnen.
- Maria: Ik bel u om te vragen of u nog daar nog verkoopsters nodig heeft.
- Ghalid: O ja, ik denk het wel.
Op het moment hebben we veel mensen nodig.
- Maria: Dus ik kan bij Cactus komen werken?
- Ghalid: Dan moeten we eerst even praten.
Zullen we een afspraak maken voor volgende week?
- Maria: Oké.
- Ghalid: Even kijken. Woensdag, kan dat? Om ... half drie?
- Maria: Nee dan kan ik nooit, dan is mijn kind thuis.
- Ghalid: Donderdag, dan?
- Maria: Ja, hoe laat?
- Ghalid: Om kwart over tien?
- Maria: Ja, dat kan
- Ghalid: Oké, tot donderdag.
- Maria: Maar ...waar spreken we af?
- Ghalid: Bij Cactus, gewoon in de winkel.
Dan zoeken we wel een rustig plekje.
- Maria: Goed, donderdag kwart over tien.

De vraag was: *Praat Maria met de manager?*

Het antwoord is: *Ja, nu wel! Zij praat nu wel met de manager.*

2.3 Het sollicitatiegesprek deel 1

Het gesprek – deel 1

Het is donderdagmorgen. Maria: heeft een afspraak met Ghalid, de manager, in kledingzaak Cactus.

Kan je parttime werken bij Cactus?

Ghalid: Hallo, jij bent ...?
Maria: Mijn naam is Maria. Maria Nyarko.
Ghalid: O ja, Maria. Mijn naam is Ghalid Arkun.
Maria: Dag.
Ghalid: Zo Maria, jij wil dus bij ons komen werken.
Nou, vertel eens iets over jezelf.
Maria: Eh... nou... wat zal ik vertellen? Wat bedoelt u?
Ghalid: Zeg maar 'jij', hoor en Ghalid.
Hier zeggen we allemaal jij en jou.
Nou, vertel eens. Heb je al eerder in een winkel gewerkt?
Maria: Nee, niet in een winkel, maar wel andere dingen.
Ghalid: Wat voor dingen?
Maria: Ik heb een tijdje in de schoonmaak gewerkt.
En in een restaurant. En bij een wasserette.
Ghalid: En nu werk je er niet meer?
Maria: Nee...
Ghalid: Dat vond je allemaal niet zo leuk?
Maria: Nou, het gaat wel...een beetje ...
Maar een winkel lijkt me veel leuker!
Ghalid: Waarom lijkt dat je zo leuk?
Maria: Nou, gewoon, ik vind kleren leuk. Mooie kleren.
En verkoopster zijn, dat lijkt me ook leuk.

De vraag was: *Kun je bij Cactus part-time werken?*

Het antwoord is: *Ja, dat kan.*

Het gesprek – deel 2

Het gesprek in de winkel gaat verder.

Wat zijn de nieuwe modekleuren?

- Ghalid: Weet je ook wat de nieuwe modekleuren zijn?
- Maria: Blauw en groen.
- Ghalid: Ja, blauw en groen, en blauwgroen.
En eh... waarom wil je bij ons komen werken?
Bij Cactus, bedoel ik, en niet bij een andere winkel?
- Maria: Nou, ik vind Cactus gewoon een mooie winkel.
Fijne kleren, en niet zo heel duur.
- Ghalid: Dank je. Nou is het wel zo dat het hier niet altijd leuk is.
Het kan ook heel druk zijn. Vind je dat erg?
- Maria: Nee. En het is toch ook niet altijd druk?
- Ghalid: Nee hoor. Op zaterdag en op koopavond is het heel erg
druk. Maar voor de rest valt het wel mee.
's Morgens is het ook best vaak rustig.
- Maria: Mooi.
- Ghalid: Nou... heb jij zelf nog vragen?
- Maria: Ja. Eh... kun je hier parttime werken?
- Ghalid: O jawel.
De meeste mensen werken hier niet de gehele week ...
Maar je moet wel meer dan één dag werken.
Hoeveel dagen kan je werken?
- Maria: Eh... vier.
Maar op woensdag liever niet, of alleen 's morgens.
En de andere dagen liever ook niet acht uur.
Als het kan zes uur ofzo... Ik heb namelijk een kind.
Is dat een probleem, denk je?
- Ghalid: Nee, dat denk ik niet.

De vraag was: *Wat zijn de nieuwe modekleuren?*

Het antwoord is: *Blauw en groen.*

2.4 Het sollicitatiegesprek deel 2

Het gesprek – deel 1

Het is donderdagmorgen. Maria heeft een sollicitatiegesprek met Ghalid, de manager, in kledingzaak Cactus.
Krijgt Maria de baan?

Ghalid: Nou, ik denk dat het goed is. Ik bedoel: je kan komen werken bij Cactus.

Maria: Mooi! Leuk!

Ghalid: Enne... je gaat dus vier dagen werken. Laten we afspreken: je gaat werken op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Koopavond en het weekend is zeker moeilijk met je kind?

Maria: Ja. Enne... hoeveel ga ik precies verdienen?

Ghalid: Ik weet niet hoeveel precies.
Dat rekenen ze uit op het kantoor.

Maria: O ja.

Ghalid: Nou, we spreken af: je gaat eerst een dag meelopen.

Maria: Meelopen?

Ghalid: Ja, dan werk je gewoon een dag in de winkel.
Op proef, een proefdag. Dat is voor jezelf, dan kun jij kijken hoe het gaat, of je het leuk vindt.

Maria: O ja.

Ghalid: En wij, wij kijken natuurlijk ook hoe het gaat.
Hoe wij jou vinden.

Maria: Oké. Wanneer?

Ghalid: Bijvoorbeeld aanstaande maandag, kun je dan?

Maria: Ja.

De vraag was: *Krijgt Maria de baan?*

Het antwoord is: *Ja! Maria krijgt de baan.*

Het gesprek – deel 2

De manager en Maria praten verder. Heeft Maria al werkkleding?

- Ghalid: Je hebt nog geen werkkleding.
Doe dus maar wat zwarte kleding aan, een zwarte broek of rok. En een zwarte blouse of trui.
- Maria: O. Moet ik dat altijd aan?
- Ghalid: Nee.
Als je echt bij ons komt werken, krijg je Cactuskleding.
- Maria: Wat is precies, Cactuskleding?
- Ghalid: Dat is ... nou kijk maar: zie je die verkoopster daar?
Met die bruine rok en die gele blouse, dat zijn ze.
Dat zijn nu de Cactusklere. Maar elke vier maanden krijgen we nieuwe kleding.
Ik denk dat de volgende blauw en groen is.
- Maria: De nieuwe modekleuren.
- Ghalid: Precies!
- Maria: O mooi!
- Ghalid: Ja, ik denk dat jij die krijgt.
Maar dan moet je hier dus twee maanden werken.
- Maria: Ik begrijp het.
- Ghalid: Nou, je moet nu wel nog even een afspraak maken op het kantoor.
- Maria: Het kantoor?
- Ghalid: Ja, daar moet je nog even praten met de baas.
- Maria: Maar jij bent toch de manager?
- Ghalid: Ja, maar ik ben niet de baas hoor.
De grote baas heet Kevin. Dus dat weet je dan.
Als ze hier praten over 'De Baas', dan bedoelen ze niet Ghalid, maar Kevin.
- Maria: O ja.
- Ghalid: Nou dus jij praat ook nog even met de baas. Maar dat gaat wel goed hoor. We hebben mensen nodig. En ik denk dat jij goed bent. We hebben je dus nodig.

Maria: Ja.
Ghalid: Dus je moet een afspraak maken, met Kevin, de baas.
En dan moet je je paspoort meenemen.
Maria: O.
Ghalid: Wacht, ik ga even bellen.
Dan maken we nu direct een afspraak met de baas.

De vraag was: *Heeft Maria al werkkleding?*

Het antwoord is: *Nee, nog niet.*

3.1 De eerste werkdag

Een gesprek in de snoepfabriek.

- Estela: Hallo, u bent de nieuwe werknemer, hé.
- Kofi: Ja.
- Estela: Estela Lopez.
- Kofi: Kofi Boateng.
- Estela: Welkom, meneer Boateng. Kom, hang eerst uw jas even op. Ja, hang hem hier maar. Zo. Nou, ik ga eerst even wat dingen vertellen. Kijk hier dit apparaat, dat is de prikklok. We werken bij Jamjam met klokkaarten.
- Kofi: Klokkaarten?
- Estela: Ja, klokkaarten, dat zijn kaarten voor de prikklok. Die kaart doe je in het apparaat. In de prikklok dus. Zo kunnen we zien hoe lang de mensen werken Begrijpt u?
- Kofi: Eh... waar is die kaart?
- Estela: Die krijgt u nog.
- Kofi: O ja.
- Estela: Als u binnenkomt, doet u de kaart in het apparaat. En als u weggaat ook. Dan kunnen ze zien hoe lang u gewerkt heeft.
- Kofi: Ze?
- Estela: De mensen van kantoor, bedoel ik.
- Kofi: O ja.
- Estela: U krijgt ook een kastje, een kledingkastje. Dat is voor uw werkkleding.
Het nummer van uw kaartje is hetzelfde als het nummer van uw kledingkastje. Duidelijk?
- Kofi: Ja. Ik heb dus één nummer.
- Estela: Ja. Je hebt dus ... - ik ga JIJ zeggen hoor. Oké?
- Kofi: Oké.

- Estela: Nou, je hebt bij Jamjam een half uur lunchpauze. Je kunt dan gewoon in de kantine met je groep gaan lunchen. Je hebt ook een kwartierkoffiepauze en een kwartier theepauze.
- Kofi: O ja.
- Estela: Nou ik zie, het is koffiepauze! Kom, we gaan naar de kantine. Dan kun je kennismaken met de groep. Kijk daar is de eerste al, Souad.
- Souad, dit is Kofi, hij komt bij ons werken.
- Souad: O leuk, dag!
- Estela: En daar is meneer Onuso. Hij komt ook uit Ghana. Want, waar kom je vandaan? Je komt toch uit Ghana.
- Kofi: Ja.
- Souad: O, leuk, twee collega's uit Ghana...
- Kofi: Waar kom jij dan vandaan?
- Souad: Ik kom uit Marokko.
- Estela: Meneer Onuso, dit is Kofi, de nieuwe werknemer.
- Onuso: Hallo.
- Kofi: Dag meneer.
- Estela: Ik haal even een kopje koffie voor je.
- Kofi: Is er ook thee?
- Estela: Ja hoor, een kopje thee dus.
- Kofi: Is het leuk om hier te werken?
- Souad: O ja hoor, ik werk hier al twee jaar. Het is best leuk, hè meneer Onuso?
- Onuso: O jazerker. Ik werk hier al zeven jaar.

3.2 Hoe werkt de machine?

Een gesprek bij de machine.

- Estela: Dit is dus de machine. Let op: als de machine draait, mag je er niet in komen met je handen. Dan mag je niets aanraken. Als hij stil staat, mag het wel. Dan mag je er wel in komen met je handen. Maar dus nooit als hij draait.
- Kofi: O ja. Dus de machine is gevaarlijk?
- Estela: Nou, gevaarlijk, dat valt wel mee. De deurtjes van de machine zijn allemaal beveiligd.
- Kofi: Beveiligd?
- Estela: Ja, veilig gemaakt. Als je een deur van de machine openmaakt, dan stopt de machine. Want als een deur open is, stopt de machine altijd. Dan kan hij niet draaien. Dus je moet altijd eerst de deur dichtdoen. Dan kan de machine weer starten.
- Kofi: O ja, dus alle deurtjes moeten dicht zijn.
- Estela: Precies. Nou, soms is er een storing in de machine. Dan moet je wel met je handen in de machine. Dan druk je op 'stop'. Zie je hier deze noodstop? Je drukt erop en de machine staat stil. Dan kun je met je handen erbij.
- Kofi: O, als er een storing is, moet ik op 'stop' drukken.
- Estela: Ja, dus als hij vastloopt. Dan druk je op stop. Dan kun je erin met je handen. Maar dat mag dus alleen als hij stil staat, hè. De machine is wel beveiligd, maar je moet toch altijd oppassen.
- Kofi: Ja. Ik begrijp het.
- Estela: Mooi. Geen vragen meer?
- Kofi: Nee, op het moment niet.
- Estela: Nou, als er iets is met de machine, dan vraag je het aan Souad. Die helpt je wel
- Kofi: Oké.

Kofi werkt met de machine.

- Kofi: Souad! Souad! Waar is de chef, waar is Estela? Hij doet het niet. Help!
- Souad: Hallo! Wat is er? Heb je problemen?
- Kofi: Ja, hij doet het niet meer.
- Souad: O, heb je goed gekeken? Zitten alle deurtjes dicht?
- Kofi: Ja, kijk, alle deurtjes zitten dicht. Maar hij doet het niet.
- Souad: Zitten alle deurtjes goed dicht, heb je goed gekeken?
- Kofi: Ja, dat zeg ik toch! Maar hij doet het niet, kijk.
- Souad: Heb je op de noodstop gedrukt?
- Kofi: Eh...misschien...
- Souad: Ja, je hebt net op de noodstop gedrukt. Nou, dan druk je op deze knop. Zie je? En dan gaat ie weer!
- Kofi: Ja, hij draait weer! O... o ... ik ben een beetje dom.
- Souad: Nee hoor, je bent helemaal niet dom! Dat is altijd zoals je voor het eerst met de machine werkt.

3.3 Opdrachten

Een gesprek op het werk

- Estela: Hé, jongens, jongens, wat een rommel is het hier! Voor we nu verder gaan met het werk, moeten jullie eerst opruimen. Kijk, die dozen daar moeten terug naar het magazijn. Doe jij dat even, Souad. En die kar ook – die hebben we nu niet meer nodig. Doet u dat even, meneer Onuso?
En Kofi, wil jij even de bezem pakken en de vloer aanvegen?
- Kofi: De bezem? Waar is de bezem?
- Estela: Die staat daar.
- Kofi: O ja.

Even later

- Estela: Hè, hè, zo is het beter. Zo is alles weer netjes. Weer aan het werk, mensen!
Zo, nou Kofi, jij werkt dus bij de machine. Je gaat de pakjes snoep in dozen doen. Ik doe het je voor. Kijk, hier komen de pakjes aan op deze band.
- Kofi: Ja, ik zie het.
- Estela: Nou, als de pakjes aankomen, dan pak ik er twee bij elkaar. Ja?
- Kofi: Ja.
- Estela: Kijk, ik doe ze in de doos. Tot deze doos vol is. En dan pak ik de volgende doos. Is alles duidelijk?
- Kofi: Ja.
- Estela: Mooi. Dan ga je het nu doen.
- Kofi: Oké.

3.4 Vrij vragen

Een gesprek op het werk.

- Kofi: Goeiemorgen.
Vrouw: Goeiemorgen.
Kofi: Ik wil graag een vrije dag, kan dat?
Vrouw: Je wilt een snipperdag. En wanneer wil je die?
Kofi: Overmorgen.
Vrouw: O! Overmorgen. Nou, dan ben je wel een beetje laat... Je weet toch... je moet een vrije dag drie dagen van tevoren aanvragen
Kofi: Ja, maar ik moet echt vrij hebben.
Vrouw: Nou, ik pak even het rooster erbij. In welke groep zit je?
Kofi: In de groep van Estela.
Vrouw: De groep van Estela. Nou... even kijken. Nee... dat is geen probleem. Dat kan.
Kofi: Kan ik vrij krijgen?
Vrouw: Ja, je kan overmorgen een snipperdag krijgen. Zeg je het wel even tegen Estela?
Kofi: Natuurlijk.
Vrouw: Dan is het voor elkaar. Kofi Bedankt, tot ziens! Vrouw Tot ziens!

Even later. Souad wil ook een dagje vrij. Ook zij vraagt het op het kantoor.

- Souad: Goeiemorgen, ik wilde graag een dagje vrij hebben, kan dat?
Vrouw: En wanneer wilde je die snipperdag?
Souad: Overmorgen.
Vrouw: Overmorgen! In welke groep zit je?
Souad: Bij Estela.
Vrouw: Eens even kijken, de groep van Estela. Nee, dat kan echt niet, er zijn al twee mensen vrij. We kunnen niet nog meer mensen missen.
Souad: Maar het is echt nodig! Ik moet...

Vrouw: Het spijt me. Maar we kunnen je echt niet missen.
Souad: Maar kan het echt niet?
Vrouw: Nee. We hebben gewoon een aantal mensen nodig. En er zijn al twee mensen vrij. Je bent te laat. Je weet het toch: minstens drie dagen van tevoren aanvragen.
Souad: O, wat jammer.
Vrouw: Ja, ik wil je graag helpen, maar het kan nu echt niet. Denk er nou aan de volgende keer: vraag het op tijd.

4.1 De kinderopvang

Een gesprek met het kinderdagverblijf.

- Vrouw: Kinderdagverblijf De Brombeer. Met Winnie.
Miriam: Met Miriam Amad. Ik zoek opvang voor mijn zoontje. Ik wou vragen of hij op De Brombeer kan komen.
Vrouw: Ja dat kan, maar niet direct. U moet hem eerst inschrijven.
Miriam: Inschrijven?
Vrouw: Ja, we hebben een wachtlijst.
Miriam: O. Hoelang duurt het dan?
Vrouw: Dat weet ik niet.
Miriam: Maar hoe lang ongeveer?
Vrouw: Ik kan het u niet zeggen. Het kan een half jaar zijn, een jaar...
Miriam: O! Maar ik heb nu kinderopvang nodig! Ik heb werk gevonden. Volgende maand ga ik beginnen.
Vrouw: Het spijt me. Ik denk niet dat het zo snel kan. Het zit gewoon heel vol op het moment.
Miriam: O wat jammer! Wat moet ik doen?
Vrouw: Nou ... komt u in ieder geval inschrijven. Als u inschrijft staat u op de wachtlijst. En soms is er wel eerder een plaatsje vrij.
Miriam: O ja?
Vrouw: Ja. Maar het is goed ook bij andere dagverblijven in te schrijven.
Miriam: O ja.
Vrouw: En peuterspeelzalen hebben soms ook wel een plekje. Hoe oud is uw zoon?
Miriam: Hij is bijna één jaar.
Vrouw: O nee, dan is ie nog te jong voor de peuterspeelzaal. En ach nee! Het is ook geen oplossing als je werkt, het is maar twee ochtenden.
Miriam: Maar wat moet ik dan doen?

- Vrouw: Tja. Dus ook inschrijven bij andere kinderdagverblijven. En de gemeente heeft een centrale inschrijving.
- Miriam: Centrale inschrijving?
- Vrouw: Ja, dan schrijf je in één keer in voor alle dagverblijven van de gemeente. Heeft u misschien internet?
- Miriam: Nee.
- Vrouw: O. Dat geeft niet. Je kunt ook bellen. Wacht, ik zoek even het nummer. ... Dat is 9377787.
- Miriam: Moment, ik zoek even een pen en een papier.
Ja?
- Vrouw: Dat is: 937-
- Miriam: 937...
- Vrouw: 7787.
- Miriam: 7787! Dus: 937-7787
- Vrouw: Precies!
- Miriam: Oké. Dan ga ik dat nummer bellen. Kan ik dan ook voor jullie inschrijven?
- Vrouw: Nee, De Brombeer is niet van de gemeente. Bij ons moet u even langskomen.
- Miriam: Wanneer kan dat?
- Vrouw: Vrijdag tussen 9 en 10. Kunt u dan?
- Miriam: Ja.
- Vrouw: Oké. Dan zie ik u vrijdag.
- Miriam: Goed, vrijdag om negen uur. Gewoon in de Lijsterstraat?
- Vrouw: Ja, Lijsterstraat 17, op het kantoortje.
- Miriam: Oké, tot dan.
- Vrouw: Tot dan!

4.2 De eerste schooldag

- Juf: Dag kom erin! Ik zal me even voorstellen. Ik ben Doenja.
- Taban: Hallo, ik ben Taban Awoonor. En dit is Ama.
- Juf: Dag Ama!
- Ama:
- Taban: Kom, zeg eens 'dag' tegen juf Ama
- Juf: Ach, verlegen...
- Taban: Ja, ze is heel verlegen.
- Juf: Nou, dat komt wel goed hoor. Het is ook zoveel: al die kinderen, de juf, de klas. Alles is nieuw. Is Ama op een peuterspeelzaal geweest?
- Taban: Ja.
- Juf: Mooi. Ja, ik vraag het even, want dan is het makkelijker om te wennen. Dan is een kind al gewend om in een groep te zijn, met andere kinderen te spelen, samen dingen te doen.
- Taban: Ja. Ama vond de peuterspeelzaal heel leuk.
- Juf: Mooi. Nou, Ama hang eerst je jasje maar even op. Ja. hier. O, ik zal nog een kaartje maken met je naam erop. Een kaartje met Ama. Vind je dat leuk?
- Ama: ...
- Taban: Nou, kom op. Geef eens antwoord!
- Juf: Ach laat maar. Dat komt wel goed, hoor. Nou, Ama komt in een groep met negentien kinderen. Zoals u ziet: kinderen uit heel veel landen: uit Turkije, Marokko, uit Ghana, uit Somalië en uit Nederland.
- Taban: O ja?
- Juf: Nou, ik zal jullie eerst even de klas laten zien. Kijk, we hebben allemaal hoeken. Daar spelen en leren de kinderen in. Zie je wel: hier is de huishoek. Zie je het keukentje, Ama? Allemaal kopjes en pannetjes. Leuk, hè? En dit is dan de tekenhoek. Hier kunnen de kinderen tekenen, en kleuren.
- Taban: O, dit hier is de boekenhoek.
- Juf: Ja dat is de boekenhoek! Daar kun je boekjes lezen. Of kijken, hè. Nou, daar is de luisterhoek. De kinderen

luisteren naar cassettes met liedjes en met verhaaltjes.
Dat is heel goed voor hun taal.

Taban: O ja.

Juf: Nou, zoals u ziet: de kinderen zijn allemaal bezig. We beginnen elke dag in de kring. Dan gaan we praten en zingen. Dan gaan de kinderen in de hoeken spelen, zoals nu. En om elf uur gaan we eten en drinken.

Taban: Dus ze moeten eten en drinken meenemen?

Juf: Ja, en graag een beetje gezond. Bijvoorbeeld melk en een broodje. Dus geen limonade en snoep.

Taban: Ja.

Juf: En gaat uw dochter naar de overblijf?

Taban: Ja. Nou, de eerste weken nog niet, maar als ze gewend is wel.

Juf: Denk eraan: u moet haar wel al inschrijven, hè. Het zit best vol bij de overblijf.

Taban: Hoe moet ik dat doen?

Juf: Eh... dat staat ook allemaal in de schoolgids. Heeft u de schoolgids al?

Taban: Nee, die heb ik nog niet.

Juf: O. Die moet u zo even meenemen dan.

De volgende week belt de vader van Ama naar school.

Stem: Basisschool De Driehoek met Marcel.

Taban: Met Awoonor. Eh... mijn dochter Ama kan niet naar school, ze is ziek.

Stem: In welke groep zit ze?

Taban: In groep 1, de groep van Doenja.

Stem: De groep van Doenja, ik zal het doorgeven. Ama Awoonor, hè? Bedankt voor het telefoontje. En beterschap voor Ama, hè!

Taban: Ja, bedankt. Dag!

4.3 Samen naar de bibliotheek

Een gesprek in de bibliotheek

Taban Goedemiddag. Ik wil mijn dochter inschrijven bij de bibliotheek. Kan dat?

Medewerker Dat kan. Heeft u een legitimatie bij u?

Taban Ja. Mijn rijbewijs. Is dat goed?

Medewerker Prima. Nou, dan gaan we haar inschrijven! Wat is haar voornaam?

Taban Ama.

Medewerker Ama, en haar achternaam zie ik hier: Awoonor. En haar geboortedatum?

Taban 13 april 1998

Medewerker Ja, en de geboorteplaats?

Taban Den Haag.

Medewerker En het adres?

Taban Wielewaalstraat 53

Medewerker Wielewaalstraat 53

Medewerker Wilt u dan hier nog even uw handtekening zetten?

Taban Ja!

Medewerker Zo meid. Kijk eens! Hier is je pasje.

Taban Hoe duur is het eigenlijk?

Medewerker Tot 18 jaar is het gratis.
Nou even kijken wie u verder kan helpen...
Soumiya!

Soumiya Ja?

Medewerker Soumiya, wil jij meneer en mevrouw even rondleiden?

Soumiya Natuurlijk! Hallo!

Soumiya Kijk, hier zijn de boeken voor de kleintjes, met plaatjes. Van 3 tot 7 jaar. Ja, en hier vindt u de eerste leesboeken, voor kinderen van 6 tot 9 jaar. Nou, en daar voor die van 9 tot 12. Maar dat duurt nog wel even hè, voor zij 9 jaar is! Hier vindt u dan nog Cd-roms voor de kleintjes. Daar zijn mooie dingen bij hoor. En video's hebben we ook. Kijk eens Bassie en Adriaan! Vind je dat leuk?

Taban Hoeveel boeken kun je per keer lenen?
Soumiya Zes.
Taban En hoe lang mag je die lenen?
Soumiya Drie weken. Let er wel even op dat je ze op tijd terugbrengt. Anders moet je een boete betalen.
Taban O! Hoeveel?
Soumiya 5 eurocent per boek per dag. Maar het staat allemaal in het informatieboekje. Heeft u dat al?
Taban Ja, ik heb er net een gepakt.
Soumiya Wat ook wel leuk voor haar is: op woensdagmiddag hebben we altijd voorleesmiddag in de bieb. Dan gaan we de kleuters voorlezen.
Taban O wat leuk! Hoe laat is dat?
Soumiya Van drie tot vier.

4.4 Op het schoolplein

Een gesprek op het schoolplein.

Taban Hoi! Hoe is het?
Miriam Goed! Met jou?
Taban Ook goed.
Miriam En met Ama? Is ze al een beetje gewend?
Taban Ja, ze is nog wel verlegen, maar het gaat goed, hoor.
Miriam Fijn. Hoe lang zit ze nu op school?
Taban Een maand.
Miriam En bij wie zit ze?
Taban Bij Doenja.
Miriam O, dat is een goede juf. Die is zo lief met de kinderen.
 Daar heeft Sahro ook bij gezeten.
Taban Hoe gaat het met Sahro? Welke groep zit zij nou?
Miriam Die zit al in groep 4 bij meester Rein.
Taban Het gaat snel! Hoe vindt zij het op school?
Miriam O, ze vindt het leuk. Ze leert graag en het gaat ook goed...
 Nou vind ik het toch een leuke school, hoor. Ze doen zoveel met de kinderen...
Taban Ja?
Miriam Ja, iedere maand is er wel iets, hè. In oktober hebben we de herfstwandeling, in november is het Songfestival, in december zijn er natuurlijk alle feesten, Kerstmis met het Kerst-eten... En ze hebben ook een heel mooie schoolbibliotheek. Ben je daar al geweest?
Taban Nee, nog niet. Ik ben vorige week wel met Ama naar de bibliotheek op het Mussenplein geweest.
Miriam Hé! Daar werk ik!
Taban O ja? Werk jij dan?
Miriam Ja, sinds juli werk ik in de bibliotheek.
Taban In de bibliotheek op het Mussenplein?
Miriam Ja. Op maandag, dinsdag donderdag en vrijdag.
Taban O ja, wij waren er op woensdag.

Miriam Daarmee heb ik jullie niet gezien.

Taban Hoe doe je dat met je zoontje? Want hoe oud is hij nou?

Miriam Kwame is net één geworden in augustus. Hij gaat nu naar de crèche.

Taban O...

Miriam Het was wel moeilijk om opvang te vinden. Gelukkig was er een plaats op een crèche dicht bij mijn huis, in de Lijsterstraat. Kwame moest eerst wel wennen hoor... In het begin moest hij huilen... Maar ja, ik moest toch naar mijn werk. En nu gaat het goed.

Taban Hoe kom je aan dat werk in de bibliotheek? Had je al eerder in een bibliotheek gewerkt?

Miriam Ja. Hier op school, in de schoolbibliotheek. Ik ben hier op school begonnen. Ik vond het leuk om op school mee te helpen met de feesten en in de bibliotheek.

Taban O wat goed van je.

Miriam Maar nu niet meer dus. Nu kan ik niet zoveel meer doen voor de school, hè door mijn werk. Het is veel te druk met twee kinderen.

5.1 Op zoek naar een huis

Een gesprek over woningen

Miriam Hallo, hoe is het?

Taban Prima. Met jou?

Miriam Nou 't gaat.

Taban Wat is er dan? Een probleem op je werk?

Miriam O nee, dat niet. Het is m'n huis, joh. Het gaat niet meer.

Taban O?

Miriam Het is veel te klein. Een tweekamerwoning, weet je. Met twee kinderen ...Echt heel klein. En de huisbaas doet er niets aan. Je moet de douche zien, en de keuken! Zo oud, zo slecht. Nou, en dan nog die burens. Altijd lawaai, 's avonds als de kinderen moeten slapen.

Taban Goh, wat vervelend allemaal.

Miriam Weet jij geen huis voor ons?

Taban Nee. Maar ben je al bij de gemeente geweest?

Miriam Ja, natuurlijk. Al voor mijn zoontje geboren werd!

Taban Dus je hebt een urgentiebewijs?

Miriam Ja, ik heb recht op een driekamerwoning. Of op een vierkamerwoning. Ik was gisteren nog bij de gemeente. Maar ze hebben gezegd dat ik ook zelf moet gaan zoeken. De wachtlijsten zijn zo lang, zeker drie jaar.

Taban Ben je ook bij de woningbouwverenigingen geweest?

Miriam Ja, maar daar zijn ook lange wachtlijsten.

Taban Ja, ik weet het. En kijk je in kranten?

Miriam Ja, soms zie ik wel wat. Soms zie ik een goed huis. Maar dan is de huur weer te hoog. Dan kan ik het niet betalen.

Taban Maar je weet dat je huursubsidie kunt krijgen? Als het huis te duur is? Dan kun je geld krijgen. Dan hoef je niet zoveel te betalen.

Miriam Ja, dat heeft die man van de gemeente ook gezegd. Jij woont toch ook hier in de buurt? Hoe is jouw huis eigenlijk?

Taban O, ik heb een heel fijn huis.

Miriam Een driekamerwoning?

Taban Ja, we hebben drie kamers: een grote woonkamer, een grote slaapkamer, en een kleine. En de keuken en de douche zijn ook groot. En nieuw.

Miriam Wat goed!

Taban Nou ik heb het ook niet cadeau gekregen hoor. Ik heb heel lang gezocht.

Miriam Hoe lang heb jij gewacht?

Taban Heel lang, wel zeven jaar. Maar toen heb ik toch een mooi huis gekregen.

Miriam Nou, ik hoop dat ik het ook krijg.

Taban Ach, waarom niet?

5.2 Veilig verkeer

Een gesprek over de buurt

- Buurman Goedemorgen, u bent de nieuwe buurvrouw?
- Miriam Ja! Ik zal me even voorstellen. Ik ben Miriam Amad
- Buurman Onuso is mijn naam. Joseph Onuso. En... hoe vindt u uw nieuwe huis?
- Miriam O, het is echt mooi!
- Buurman Moest u nog veel doen aan het huis?
- Miriam Nou, niet zoveel, maar wel schilderen natuurlijk. De woonkamer, de slaapkamers. Alles heb ik geschilderd. En ik moest natuurlijk veel doen, huursubsidie aanvragen, gas en licht. En dan al die dozen....
- Buurman Ja, ja, het is altijd heel veel werk, verhuizen.
- Miriam Maar het is een mooi huis hoor. En het is ook wel een leuke buurt, hè?
- Buurman Ja, maar de straat is wel heel druk. Het verkeer hier is echt een probleem.
Kijk daar gaat weer zo'n jongen op een brommer! Die is nog geen zestien hoor, dat zie je zo! Veel te hard! En geen helm op natuurlijk!
- Miriam Ja dat die ouders daar niets aan doen....
- Buurman Ach, die ouders weten dat misschien niet eens. En kijk daar nou, die kinderen daar op de stoep, met die bal! Dat vind ik zo gevaarlijk! Levensgevaarlijk. Ze rennen zo de bal achterna. Tussen de auto's door, de straat op!
- Miriam Ja, levensgevaarlijk.
- Buurman Ja. Vorige week is er hier nog een kind onder een auto gekomen.
- Miriam Echt waar? Wat erg!
- Buurman Gelukkig was het niet heel erg, maar ja, ze moest wel naar het ziekenhuis.
- Miriam O wat erg, ik moet er niet aan denken.
- Buurman Heeft u kinderen, als ik vragen mag?
- Miriam Ja, twee.

Buurman Hoe oud zijn ze?
Miriam Mijn dochter is 10 jaar en mijn zoon 3.
Buurman O nog niet heel groot...
Miriam Maar ik laat ze niet zo op straat, hoor. Met mijn zoontje ga ik altijd naar de speeltuin. En mijn dochter mag nog niet alleen op straat fietsen, hoor!

Buurman Ik vind het zo jammer, hè voor de kinderen. Ze moeten toch eigenlijk gewoon lekker vrij kunnen spelen.
Miriam Ja...

Miriam Kijk die auto! Die rijdt veel te hard!
Buurman Ja, 50 kilometer is gewoon te hard voor in de stad. Ze moeten het hier autovrij maken.
Miriam Ja! Dat vind ik ook.
Buurman Ach mevrouw. We zeggen het al zo lang tegen de gemeente: doe toch iets aan het verkeer hier in de straat. Weet u, ik zit in het buurtcomité. We willen de straat autovrij maken. Of als dat niet kan, verkeersdrempels.
Miriam Verkeers... wat?
Buurman Verkeersdrempels. Drempels tegen het verkeer. Dan kunnen die auto's niet zo hard rijden.
Miriam Ja dat zou goed zijn. Ik hoop dat de gemeente dat snel gaat doen, die verkeersdrempels maken. Dan kunnen mijn kinderen veilig op straat spelen.

5.3 Boodschappen doen

Gesprekken in de supermarkt

- Meneer Abeka Dag, mag ik u iets vragen?
Medewerker Natuurlijk!
- Meneer Abeka Weet u misschien waar het zout staat?
Medewerker Eh... Even kijken... Ja. Ziet u daar de groente- en
 fruitafdeling?
- Meneer Abeka Ja.
Medewerker Daar gaat u de hoek om, naar rechts, en dan is het zout in
 het volgende gangpad.
- Meneer Abeka Gangpad?
Medewerker Ja, kijk, dáár! Ziet u: de volgende gang.
- Meneer Abeka O ja. En de suiker? Weet u dat ook?
Medewerker Ja, die is daar, ziet u wel, bij de koffie en de thee.
- Meneer Abeka O ja, ik zie het. En de kaas?
Medewerker Kaas. Dat kunt u daar kopen, bij de bedieningsafdeling.
- Meneer Abeka De bedie...?
Medewerker De bedieningsafdeling, u weet wel, die afdeling waar je
 bediend wordt, de afdeling met de verse producten.
- Meneer Abeka O ja, natuurlijk. En kan ik de melk ook daar vinden?
Medewerker Nee, meneer, die is helemaal aan de andere kant, bij de
 kassa.
- Meneer Abeka O? Nou, ik vind het maar gek hoor, ik kan vandaag niets
 meer vinden...
- Medewerker Ja dat klopt, alles is veranderd. Alles staat nu op een
 andere plaats. De winkel is helemaal nieuw vanbinnen.
 Kijk, als je binnenkomt, kom je eerst bij de groente en
 fruit. En pas op het laatst bij de melkproducten.
- Meneer Abeka Goh. Waarom is het veranderd?
Medewerker Tja, het is beter zo. Kijk, melkproducten zijn verse
 producten. Je kunt ze niet lang bewaren. Dus het is goed
 als je die pas later pakt.
- Meneer Abeka Nou, eerst was het wel makkelijker, vind ik.
Medewerker Ja, maar het went snel hoor!

Meneer Abeka is bij de bedieningsafdeling.

Medewerker 2 Wie is er aan de beurt?
Meneer Abeka Ik!
Medewerker 2 Zegt u het maar.
Meneer Abeka Een kilo kaas.
Medewerker 2 Wat voor kaas, meneer?
Meneer Abeka Eh...
Medewerker 2 Oude, jonge, belegen, Edammer, we hebben wel twintig
soorten meneer!
Meneer Abeka Eh... Hoe duur is die oude kaas?
Medewerker 2 14 euro.
Meneer Abeka Wát? Hóeveel zegt u?
Medewerker 2 14 euro per kilo meneer.
Meneer Abeka Wat duur!
Medewerker 2 Ja, oude kaas is duur. Jonge is goedkoper.
Meneer Abeka Hoe duur is die?
Medewerker 2 7 euro meneer.
Meneer Abeka Dat is beter. Weet u, doet u maar een pond jonge en twee
ons oude kaas.
Medewerker 2 Prima.
Medewerker 2 Mag het iets meer zijn meneer, die jonge kaas, zes ons?
Meneer Abeka Goed hoor.
Medewerker 2 En twee ons oude...
Meneer Abeka Wat is dit hier? Deze kaasjes! Twee voor een euro! Wat
goedkoop!
Medewerker 2 Ja, maar let maar even goed op de datum meneer.
Meneer Abeka De datum??
Medewerker 2 Kijk, ziet u hier de datum?
Meneer Abeka Ja, 16-12-02.
Medewerker 2 Dat is de uiterste verkoopdatum. Tot dan kun je het
product bewaren. Dus tot 16-12-02.
Meneer Abeka Dat is morgen!
Medewerker 2 Ja, u moet het dus snel eten!
Meneer Abeka O, daarom is het zo goedkoop!

5.4 Koopjes

Gesprekken op de markt

Koopvrouw Paprika's, moóóóie páááprika's,
Meneer Abeka Hoeveel kosten die paprika's?
Koopvrouw Een zak paprika's voor een euro. Gele, groen en rode paprika's! Een zak van een kilo! Koopje hoor, meneer!

Meneer Abeka Ja, doe maar zo'n zak paprika's.
Koopvrouw U mag 'm zelf pakken hoor...
Aubergines!!! Mooie aubergines!!

Meneer Abeka En hoe duur zijn die?
Koopvrouw Drie voor een euro.
Meneer Abeka Ja, doe maar drie.
En dan wil ik ook nog een kilo uien

Koopvrouw Een kilo uien.
Meneer Abeka En een kilo tomaten.
Koopvrouw En een kilootje tomaten.
Anders nog iets?

Meneer Abeka Eh.... Nog een krop sla
Koopvrouw Een kropje sla. Dat was het?
Meneer Abeka Eh... ja
Koopvrouw Even kijken, dat is dan bij elkaar....
Paprika's: één euro, aubergines: één euro, dus twee euro bij elkaar. Plus uien: 25 cent, en die tomaten 50 cent, en dan nog die sla 25 cent. Dat is dan bij elkaar..... 3 euro precies.

Meneer Abeka Alstublieft.
Koopvrouw Heeft u het niet kleiner, meneer?
Meneer Abeka Nee, ik heb alleen 10 euro. Sorry.
Koopvrouw Nou even kijken, u krijgt 2 euro terug. En nog een briefje van 5, dat maakt 10! Ziet u wel?

Meneer Abeka Ja, bedankt!
Koopvrouw Tot ziens!

Meneer Abeka ziet zijn buurvrouw Efua.

Efua Hé, hallo! Hoe is 't?

Meneer Abeka Prima. Met jou?

Efua Ook goed. Zeg, wat ga jij maken vanavond? Salade met tomaten en paprika?

Meneer Abeka Nee, een stoofschotel van groentes. Dat vind ik toch altijd het lekkerst! Met kip!

Ik ga zo nog even wat kip halen.

Efua Waar haal je dat? Hier op de markt?

Meneer Abeka Nee ik ga even naar de Super de Haan, daar is de kip in de aanbieding.

Efua Die is niet zo duur, hé, Super de Haan?

Meneer Abeka Nee, maar groente en fruit koop ik altijd op de markt, voordeliger én gezelliger.

Efua Dat is waar. Oké, hé, ik ga gauw nog even naar de Lokker, koopjes halen.

Meneer Abeka Wat hebben ze dan?

Efua Kijk zelf maar, hier is de folder. Zie je wel?

Meneer Abeka Mmmmm... tien theekopjes voor drie euro. En kijk eens, pannen voor de halve prijs! Maar eh... zulke pannen zag ik vorige week nog goedkoper, hoor, bij Dingdong!

Efua Ja, maar waren dat wel dezelfde pannen? Zijn ze niet heel erg dun? Ik heb ook eens wat koopjes bij Dindong gehaald, kleren voor de kinderen, bijna voor niks. Maar het was wel na een week kapot. Nou dan heb je er niks aan. Goedkoop is duurkoop, zeg ik altijd maar.

6.1 Bellen over een cursus

Een gesprek met het ROC

Telefoniste ROC Abdam. Goedemorgen!

Meneer Elmi Met Elmi. Spreek ik met het opleidingscentrum?

Telefoniste Ja, hoor, u spreekt met het ROC.

Meneer Elmi O ja. Ik wil graag een cursus gaan doen.

Telefoniste Wat voor cursus meneer?

Meneer Elmi Ik weet het nog niet precies. Wat voor cursussen zijn er allemaal?

Telefoniste O, we hebben veel verschillende cursussen en opleidingen....

Meneer Elmi Ja?

Telefoniste We hebben dus cursussen Nederlandse taal, hè, voor buitenlanders, NT2 dus. En er zijn programma's voor mavo, havo en vwo. En dan natuurlijk de programma's voor het beroepsonderwijs, daar kun je voor een vak leren en...

Meneer Elmi Eh wacht even, eh... een vak leren zegt u ... Zijn er cursussen waarin je voor een vak leert, voor een beroep?

Telefoniste Ja die zijn er. Dat zijn eigenlijk opleidingen. Die duren meestal wat langer.

Meneer Elmi O! Kunt u daar iets meer over vertellen?

Telefoniste Nou, er zijn opleidingen voor de handel, techniek, horeca, ICT...

Meneer Elmi ICT?

Telefoniste Ja, Informatie en Communicatie Technologie, hè, werken met computers.

Meneer Elmi O, ik zou graag met computers willen werken.

Telefoniste Nou, dat kan. Er is een vakopleiding ICT. Maar er is ook een korte cursus 'Omgaan met de computer'. Die is voor de beginners.

Meneer Elmi Kunt u daar iets meer over vertellen, over die cursus?

Telefoniste Zal ik u een brochure toesturen? Daar staat het allemaal in.

Meneer Elmi Ja, graag. Maar ik heb nog een vraag. Weet u, ik werk overdag. Is het mogelijk om 's avonds of in het weekend...

Telefoniste In het weekend niet, maar er zijn wel avondcursussen.

Meneer Elmi En wanneer beginnen de cursussen?

Telefoniste In september starten de programma's. Sommige beginnen ook in februari.

Meneer Elmi Dan kan ik dus in september al beginnen?

Telefoniste Dat weet ik niet. Sommige cursussen hebben een wachtlijst.

Meneer Elmi O ja. En hoe duur zijn de cursussen?

Telefoniste Het hangt van de cursus af.
Maar zal ik u de brochure toesturen? Daarin vindt u veel informatie.

Meneer Elmi Graag

Telefoniste Dan ga ik even uw naam en adres noteren.

Meneer Elmi Ja

Telefoniste Uw naam is?

Meneer Elmi Elmi, Abdullah Elmi.

Telefoniste En uw adres, Meneer Elmi?

Meneer Elmi Mussenstraat 14 driehoog.

Telefoniste Veertig of veertien?

Meneer Elmi Veertien.

Telefoniste Oké. En de postcode?

Meneer Elmi 1065 XY in Abdam.

Telefoniste Mooi, ik heb het genoteerd.

Meneer Elmi Wanneer krijg ik de brochure dan?

Telefoniste Nou, ik denk dat dit vandaag nog met de post meegaat. Dus misschien morgen, of anders overmorgen.

Meneer Elmi Prima.

Telefoniste Succes met alles, hè?

Meneer Elmi Ja, bedankt.

6.2 Geld lenen

Een gesprek met een bank

Meneer Elmi: Ik wilde graag geld lenen.
Medewerker: Dat kan meneer. Hoeveel wil u lenen?
Meneer Elmi: 10.000 Euro.
Medewerker: Dan moet u even een formulier invullen.
Meneer Elmi: Een formulier?
Medewerker: Ja, we hebben wat gegevens van u nodig: naam, adres, werkgever, hè, waar u werkt, inkomen, enzovoort.
Meneer Elmi: Inkomen?
Medewerker: Ja - uw inkomen: hoeveel u verdient. We kijken dan naar het bedrag dat u wilt lenen en naar uw inkomen. Want die twee moeten een beetje kloppen met elkaar.
Meneer Elmi: Hoe bedoelt u: "die twee moeten kloppen"?
Medewerker: Nou kijk, als iemand een miljoen komt lenen, en wij zien dat ie maar 800 euro per maand krijgt, dan klopt dat niet met elkaar, hè. Want dan kan het moeilijk worden om de lening terug te betalen. En dan heeft de bank een probleem. En degene die leent heeft ook een probleem.
Meneer Elmi: O ja, natuurlijk. Dus dat moet ik allemaal invullen?
Medewerker: Ja, op dit formulier. Alstublieft.
Meneer Elmi: Dank u. O, eh... wat ik nog wil vragen: Hoeveel is de rente op het moment?
Medewerker: Dertien procent, meneer.
Meneer Elmi: Dertien procent!! Wat veel! Kan het niet wat minder?
Medewerker: Nee, dat kan helaas niet.
Meneer Elmi: Nou ja. Oké. Ik moet dus dit formulier invullen. En wanneer hoor ik dan of ik het geld kan lenen?
Medewerker: U hoort snel van ons. We bellen u.

Meneer Elmi vult het formulier in. Een week later krijgt hij telefoon.

Meneer Elmi Elmi.
Medewerker Spreek ik met de heer Elmi?
Meneer Elmi Ja.
Medewerker Met Asha Moallim, van de Borits Bank. U heeft vorige week een lening bij ons gevraagd.

Meneer Elmi Ja?
Medewerker Eh... het spijt ons heel erg, maar we kunnen u geen lening geven.

Meneer Elmi Geen lening geven?
Medewerker Nee, sorry, nee. Het is helaas niet mogelijk.
Meneer Elmi Maar waarom dan niet?
Medewerker Tja, eh... omdat u niet kredietwaardig bent.
Meneer Elmi Ik ben niet... WAT?
Medewerker U bent niet kredietwaardig. Uw inkomen is niet hoog genoeg om u het bedrag te lenen.

Meneer Elmi Nou ja! Waarom dan niet?
Medewerker Omdat ... eh... er zijn gewoon regels meneer. We kijken naar het inkomen en we kijken naar het te lenen bedrag. En als we naar die twee dingen samen kijken, dan kan het niet.

Meneer Elmi Maar ik verdien toch goed! En ik wil toch ook niet zoveel geld lenen??

Medewerker Tja...
Meneer Elmi Ik vraag toch geen miljoen euro te leen?
Medewerker Het spijt me echt, meneer. Het zijn de regels. En regels zijn regels. Daar kan ik niets aan doen.

Meneer Elmi Nou ja! Ik vind het wel een beetje gek. Of eigenlijk: heel erg gek!

Medewerker Tja, dat begrijp ik... maar ik kan er ook niets aan doen.
Meneer Elmi Maar goed. Misschien is het ook wel beter, want die 13 % van jullie vond ik toch al veel te veel!! Ik ga liever aan vrienden vragen of ze mij geld kunnen lenen. Of ik ga sparen voor m'n nieuwe auto!

6.3 Bellen over een probleem

Een gesprek over een probleem op het werk.

Medewerker Met de Infolijn van de ABC-Bond. Goedemorgen!

Asha Goedemorgen. Met Asha Moallim. Ik heb een vraag.

Medewerker Ja, en dat is?

Asha Ik werk bij een bank.

Medewerker Ja....

Asha En ik moet heel vaak extra werken.

Medewerker U moet vaak overwerken?

Asha Ja, want het is zo druk bij ons...

Medewerker Ja?

Asha Elke week moet ik wel twee keer of drie keer langer werken, ik werk ...

Medewerker Pardon, u moet élke week overwerken?

Asha O ja, zeker iedere week.

Medewerker O!

Asha Is dat normaal? Moet ik dat doen?

Medewerker Nou kijk... In het algemeen is het zo dat overwerk iets is dat je soms doet. Dus dat je af en toe meer werkt dan je normale uren.

Asha Ja...

Medewerker Ja, af en toe extra werken, dat is normaal. Dat kan een werkgever vragen. En dat moet je dan doen.

Asha Dat moet je dan doen?

Medewerker Als het niet te vaak is, ja.

Asha Maar wat is dan te vaak of niet te vaak? Ik bedoel: hoeveel uur moet je dan overwerken?

Medewerker Tja, dat hangt ervan af. Daar zijn afspraken over gemaakt.

Asha Afspraken?

Medewerker Eh... Afspraken ja. Die vindt u in uw arbeidsovereenkomst.

Asha O, ja.

Medewerker Dus als ik u was, zou ik eens in de arbeidsovereenkomst kijken.

- Asha
Medewerker Ja...
Maar eh... ik zou ook eens met uw collega's gaan praten.
En met uw chef natuurlijk.
- Asha
Medewerker Ja ik heb al met mijn chef gepraat, maar hij zegt dat het
niet anders kan! Er is te veel werk!
- Medewerker Ja, als ik u zo hoor, dan is er echt een probleem. Want dat
is geen overwerken meer. Er is, denk ik, gewoon een
nieuwe collega nodig!
- Asha
Medewerker Ja. Maar wat kan ik nu doen?
Ja, dat kan ik zo niet zeggen door de telefoon. Dan moet
ik meer informatie hebben.
- Asha
Medewerker O...
U zou op ons spreekuur kunnen komen voor een gesprek.
Wilt u dat?
- Asha
Medewerker Ja.
Oké, even kijken. Momentje. Donderdagavond om kwart
over acht?
- Asha
Medewerker Eh... ja tenminste... als ik dan niet hoeft over te werken...

